

Kestävyysraportointi
valokeilassa

Havaintoja suomalaisista ensimmäisen aallon kestävyys- raporteista (CSRD)

Maj-Lis Steiner, Corporate Reporting Service
Huhtikuu 2025



Sisältö

Alkusanat	3
Havaintomme	3
1. CSRD-raportin nimi.....	3
2. Raportin pituus.....	3
3. Kaksinkertaisen olennaisuuden periaate	3
4. Olennaiset kestävyysaiheet	4
5. Yhteisökohtaiset tiedot.....	4
6. Riippumaton varmennus.....	5
Tie edessä – muutoksia odotettavissa	5
Yhteyshenkilöt.....	6

Alkusanat

Keskeinen virstanpylväs yritysraportoinnin kehityksessä on saavutettu. Vuodenvaihteen 2025 jälkeen ”ensimmäinen aalto” suomalaisia yrityksiä on kirjanpitolain säätämän ajallisen porrastuksen mukaisesti julkaissut kirjanpitolain mukaisen kestävyysraporttinsa (jäljempänä myös ”CSRD-raportti”). Kuten muistamme, Suomi saattoi EU:n kestävyysraportointidirektiivin (CSRD) osaksi kansallista lainsäädäntöä joulukuussa 2023.

Olemme nyt analysoineet runsaan määrän suomalaisia ensimmäisen aallon CSRD-raportteja eli 95 julkaistua raporttia. Esittelemme seuraavassa keskeiset havaintomme tästä kotimaisten CSRD-raporttien ensimmäisestä erästä.

Havaintomme

1. CSRD-raportin nimi

Analysoimistamme raporteista 74 % oli nimetty kestävyysraportiksi. Tämä nimi vastaa kirjanpito-laissa käytettyä terminologiaa (kirjanpitolain 7 luvun otsikko). Raporteista 23 % oli puolestaan nimetty kestävyys selvitykseksi. Kestävyys selvitys on termi, jota käytetään ESRS-standardeissa. Loput 3 % raporteista oli nimetty konsernikestävyysraportiksi. Myös tämä nimi vastaa kirjanpito-laissa käytettyä terminologiaa (KPL 7:19 §:n otsikko).

Kaikki raportit oli laadittu konsernin tasolla. Kuten edellä todettiin, vain muutama raportti oli kuitenkin nimetty konsernikestävyysraportiksi.

2. Raportin pituus

Läpikäytyjen raporttien pituus vaihteli noin 20 sivusta lähes 260 sivuun. Raportin pituuden keskiarvo oli 73 sivua. Erityisesti rahoitussektorilla EU-taksonomiatiedot voivat vaikuttaa CSRD-raportin pituuteen merkittävästi. Ilman rahoitussektorin yrityksiä raporttien pituuden vaihteluväli oli huomattavasti kapeampi, noin 20 sivusta hieman yli 120 sivuun. Tässä joukossa raportin pituuden keskiarvo oli 68 sivua.

Vaikka vaihtelua oli odotettavissa – esimerkiksi liiketoiminnan erityispiirteet ja toimiala sekä olennaisten kestävyysseikkojen määrä huomioon ottaen – myös nämä erot antavat viitteitä siitä, että kestävyysraportoinnin parhaiden käytäntöjen kehittyminen ei tapahdu yhdessä yössä, vaan pidemmän ajan kuluessa.

3. Kaksinkertaisen olennaisuuden periaate

CSRD-raportoinnin ytimessä on prosessi, jonka avulla yritys tunnistaa ne olennaiset kestävyysseikkoihin liittyvät vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet (impacts, risks and opportunities eli ”IRO”:t), jotka tulee raportoida (”DMA-prosessi”). Huomasimme suurta vaihtelua siinä, kuinka paljon ja kuinka yksityiskohtaisesti yritykset kertoivat tästä prosessista.

DMA-prosessia itseään ja sen tuloksia koskevien kuvausten lisäksi on tärkeää linkittää hallintoa (”governance”) koskevat tiedot näihin kuvauksiin asianmukaisella tavalla, jotta varmistetaan hyvä

kokonaiskuva. Tässä kohtaa myös ESRS 2 GOV-2:n edellyttämät tiedot ovat erityisen merkityksellisiä ESRS 2 IRO-1, ESRS 2 SBM-3 ja ESRS 2 IRO-2:n edellyttämien tietojen lisäksi.

Edellä tarkoitetun linkityksen näkökulmasta eri hallintoelinten roolien ja tehtävien kuvaus on hyvä, mutta se ei yksinään riitä. Enemmän painoa voitaisiin asettaa hallintoelinten tosiasiallisia toimia koskeville tiedoille. Esimerkiksi tieto siitä, miten raportointikauden aikana on käsitelty olennaisia kestävyysseikkoja, on lukijoille erityisen hyödyllistä.

4. Olennaiset kestävyysaiheet

Kestävyysraportointistandardit (ESRS) määrittävät erityisesti sellaiset tiedot, jotka yrityksen on annettava olennaisista vaikutuksistaan, riskeistään ja mahdollisuuksistaan, jotka kytkeytyvät ympäristöön, yhteiskuntaan ja hallintotapaan liittyviin kestävyysseikkoihin.

Analysoimissamme CSRD-raporteissa useimmiten käsitellyt olennaiset kestävyysaiheet olivat:

Oma työvoima (S1) (95/95)

Ilmastonmuutos (E1) (91/95)

Liiketoiminnan harjoittaminen (G1) (91/95)

Kuten edellä nähdään, oma työvoima arvioitiin olennaiseksi kestävyysaiheeksi kaikissa analysoimissamme raporteissa. Ilmastonmuutos puolestaan arvioitiin epäolennaiseksi kestävyysaiheeksi vain neljässä raportissa. Samoin liiketoiminnan harjoittaminen arvioitiin epäolennaiseksi kestävyysaiheeksi ainoastaan neljässä raportissa.

Vähiten yleisiä olennaisia kestävyysaiheita olivat:

Vaikutusten kohteena olevat yhteisöt (S3) (18/95)

Vesivarat ja merten luonnonvarat (E3) (21/95)

Pilaantuminen (E2) (29/95)

10 aihekohtaisen ESRS-standardin tasolla tarkasteltuna raportoitujen standardien määrä vaihteli kahdesta standardista (1/95) kymmeneen standardiin (4/95). Sovelletujen standardien määrä oli tyypillisimmin 6, mikä edusti yli 20 %:ia analysoimistamme raporteista. Seuraavaksi yleisimmät raportoitujen standardien määrät olivat 4 ja 8, joita kumpaakin edusti lähes 20 %:ia kaikista raporteista.

5. Yhteisökohtaiset tiedot

Jos yritykset tunnistavat olennaisia vaikutuksia, riskejä tai mahdollisuuksia, joita aihekohtaiset ESRS-standardit eivät kata lainkaan tai eivät kata riittävällä tarkkuustasolla, niiden tulee antaa yhteisökohtaisia tietoja ("entity-specific disclosures").

Läpikäymissämme raporteissa yhteisökohtaiset tiedot liittyivät yleisimmin kyberturvallisuuteen, tietosuojaan ja tietoturvaan. Muutamat yritykset sisällyttivät raporttiin tietoa hiilikädenjäljestään.

Erityisesti Omnibus-ehdotuksen valossa on mielenkiintoista nähdä, millaisia mahdolliset vaikutukset yhteisökohtaisten tietojen antamistarpeeseen jatkossa ovat.

Niin tai näin, jos ja kun yhteisökohtaisia tietoja annetaan, on tärkeää, että CSRD-raportin lukija tietää, mitä ne ovat ja mistä kohtaa raporttia ne löytyvät.

6. Riippumaton varmennus

Tilintarkastuslaki edellyttää kestävyysraportin riippumatonta varmennusta vähintään rajoitetun varmuuden tasolla.

Varmennuksen johtopäätös eli varmennuslausunto oli vakio muotoinen ("puhdas") kaikissa analysoimissamme varmennusraporteissa.

Lähes neljä viidesosaa varmennusraporteista sisälsi lisätietona muuta seikkaa koskevan kappaleen ("Muu seikka"). Näissä lisätietokappaleissa varmennuksen suorittajat kiinnittivät CSRD-raportin käyttäjien huomiota siihen, että CSRD-raportti on laadittu ja varmennettu ensimmäistä kertaa. Muuna seikkana oli tuotu esille myös se, että varmennuslausunto ei kata CSRD-raportissa esitettyjä vertailutietoja.

Kaikissa varmennusraporteissa oli kuvattu CSRD-raportin laatimiseen liittyviä luontaisia rajoitteita ("inherent limitations"), kuten raportointiin liittyviä estimaatteja ja olettamuksia, mittaus- ja arviointiepävarmuutta sekä tulevaisuutta koskevia tietoja.

Tie edessä – muutoksia odotettavissa

CSRD-raporttien ensimmäisen aallon johdattelemana kuljemme kohti jämäkämpää ja yhtenäisempää kestävyysraportointia EU:ssa, joskin matka on vasta alussa. Raportointiprosessien ja -valmiuksien kehittäminen jatkuu. Parhaat käytännöt ovat alkaneet muotoutua.

Sääntely itsessään on myös muutoksessa. Helmikuussa 2025 Euroopan komissio ehdotti merkittäviä muutoksia CSRD:hen osana Omnibus-pakettia, jonka tavoitteena on mm. vähentää yrityksiin kohdistuvaa hallinnollista taakkaa ja parantaa kilpailukykyä.

Kestävyysraportoinnin sääntely saattaa vielä muuttua merkittävästikin. Laadukkaan kestävyysraportoinnin kysyntä on kuitenkin tullut jäädäkseen.

Yhteyshenkilöt

Netta Mikkilä

Partner, netta.mikkila@pwc.com, 020 787 7386

[Löydät minut LinkedInistä](#)

Maj-Lis Steiner

Partner, maj-lis.steiner@pwc.com, 020 787 7000

[Löydät minut LinkedInistä](#)

Timo Ihamäki

Partner, timo.ihamaki@pwc.com, 020 787 7474

[Löydät minut LinkedInistä](#)

Juan Coetzee

juan.j.coetzee@pwc.com, 020 787 8025

[Löydät minut LinkedInistä](#)

Tutustu lisää palveluihimme [verkkosivuillamme!](#)

This publication has been prepared for general guidance on matters of interest only, and does not constitute professional advice. You should not act upon the information contained in this publication without obtaining specific professional advice. No representation or warranty (express or implied) is given as to the accuracy or completeness of the information contained in this publication, and, to the extent permitted by law, PricewaterhouseCoopers Oy, its members, employees and agents do not accept or assume any liability, responsibility or duty of care for any consequences of you or anyone else acting, or refraining to act, in reliance on the information contained in this publication or for any decision based on it.

© 2025 PricewaterhouseCoopers Oy. All rights reserved. Not for further distribution without the permission of PwC. "PwC" refers to the network of member firms of PricewaterhouseCoopers International Limited (PwCIL), or, as the context requires, individual member firms of the PwC network. Each member firm is a separate legal entity and does not act as agent of PwCIL or any other member firm. PwCIL does not provide any services to clients. PwCIL is not responsible or liable for the acts or omissions of any of its member firms nor can it control the exercise of their professional judgment or bind them in any way. No member firm is responsible or liable for the acts or omissions of any other member firm nor can it control the exercise of another member firm's professional judgment or bind another member firm or PwCIL in any way.

